

RNDr. Július Vachold - významný slovenský chiropterológ

Každý kto má do činenia s netopiermi na Slovensku si skôr, alebo neskôr prelistuje práce J. Vacholda, ktoré sú naprosto priekopnícke a sú často východným bodom pri štúdiách fauny netopierov.

Krupinský rodák (narodený 3. novembra 1918) v päťdesiatych rokoch pôsobil vo Faunistickom laboratóriu Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Vedúcim tejto ustanovizne bol v tom čase prof. O. Ferianc, ktorý J. Vacholda poznal zo školských lavíc, menovite zo Zvolena, kde ho učil a nabádal na prírodné vedy. Prof. O. Ferianc na pôde SAV poveril J. Vacholda uskutočniť základný chiropterologický výskum Slovenska. Túto rolu bravúrne splnil, čoho sú najlepším dokladom príspevky uverejňované najmä v odbornom časopise SAV Biológia. Ide najmä o sumár podkladov i poznatkovo netopieroch jaskýň Tisovecko-muránskeho krasu (1955) a Jasovsko-zádielskeho krasu (1957). Úsilie J. Vacholda vyústilo v podrobnej štúdii o výskyte a rozšírení netopierov Slovenska (1956).

Vacholdov inventarizačný výskum - prvý svojho druhu na Slovensku - bol priekopníckym činom a podnietil i mladších chiropterológov Československa pokračovať v jeho šľapajách. Je len potešujúce, že o výskum a ochranu netopierov prejavujú záujem aj v súčasnosti mladší kolegovia, ktorí akiste sa dopracujú k mnohým novým poznatkom.

Ak píšeme o J. Vacholdovi, treba dodať, že je predovšetkým aktívnym a nekompromisným ochrancom prírody. Patrí k posledným mohykánom, ktorých kedysi volali konzervátormi štátnej ochrany prírody. Táto dobrovoľná funkcia už zanikla pretože splnila už svoju úlohu a stáva sa históriou. Jej protagonisti sú na ústupe. J. Vachold ako dôchodca sa v súčasnej dobe venuje ovocinárstvu - pomológii, najmä záchrane pôvodných odrôd čerešien, ku ktorým nažial' moderný človek sa stavia macošsky.

Nestorovi slovenskej vertebratológie I. Vacholdovi želáme pevné zdravie, mladistvý elán, aby zo svojej krupinskej vartovky ešte dlho mohol sledovať ďalší vývoj chiropterológie!

Výberová bibliografia mamalogických prác RNDr. Júliusa Vacholda

VACHOLD, J., 1954: Predbežná správa o výskyte drobných cicavcov v okolí Krupiny na Strednom Slovensku. Biológia (Bratislava), 9:468-476.

VACHOLD, J., 1955a: Príspevok k otázke rozšírenia niektorých druhov netopierov (Chiroptera) na Slovensku. Biológia (Bratislava), 10(2):173-178.

VACHOLD, J., 1955b: Netopiere jaskýň Tisovecko-muránskeho krasu. Biológia (Bratislava), 10(6):735-743.

VACHOLD, J., 1956a: K otázke výskytu a rozšírenia netopierov (Chiroptera) na Slovensku. Biologické práce, 2(14): 1-68.

VACHOLD, J., 1956b: Potreba ochrany všetkých druhov netopierov žijúcich v Československu. Ochrana prírody, ID(4): 104-106.

VACHOLD, J., 1957: Netopiere jaskýň Jasovsko-zádielskeho krasu. Biológia (Bratislava), 12(3): I 95-202.

VACHOLD, J., 1958: K päťročnému jubileu Oddelenia zoológie Biologického ústavu SAV. Biológia (Bratislava), 13 :931-934.

VACHOLD, J., 1959: Zpráva o novom náleze raniaka leislerovho (*Nyctalus leisleri*) na Slovensku. Biológia (Bratislava), 14(3):218-220.

VACHOLD, J., 1960: Výskyt a rozšírenie netopierov na Slovensku s ekologickými dodatkami. Dizertačná práca, Bratislava, 113 s.

VACHOLD, J., 1961: K pomerom hibernácie netopierov v jaskyniach Demänovského krasu. Slovenský kras, 3:59-67.

Dr. Július Vachold - an important slovak chiropterologist

Abstract: The curriculum vitae of dr. Július Vachold is described. He is the first zoologist who studied bat fauna of Slovakia as a member of Faunistic laboratory of Slovak Academy of Sciences. His bibliography of mammalogical papers is compiled in this paper.

Andrej ŠTOLLMANN

Krivá 3,947 Ol Hurbanovo